

Naziji zbirajo čete ob meji - Izgovori demokratskih držav

Med tem, ko je Evropa čakala, kak odgovor bo dala Čehoslovaška na zahtevo razcepitve države, je Hitler nagradil nove čete ob meji. — Češka vlada postavila Francijo v precep. — Hitler utegne udariti z ogrske strani.

Praga, Čehoslovaška. — Nervoznost Evrope je v torek naraščala proti skrajnemu višku, ko se je čakalo na to, kak odgovor bo dala uradno čehoslovaška vlada na usodno zahtevo od Anglije in Francije, namreč, da morajo Čehi brez vsakega pogoja prepustiti sudetske pokrajine Nemčiji. Vlada pa je s tem odgovorom odlašala od ure do ure in s tem je nevarnost vojne tudi od ure do ure naraščala. Prihajala so namreč poročila, da Hitler silovito ojačuje vojaško linijo okrog Čehoslovaške, zlasti pa ob meji bivše Avstrije. Z go tovestjo se je pričakovalo, da bo takoj udaril, ako bo odgovor ultimatu količkaj neugoden; zahteva namreč, predložiti Čehom, se smatra kot Hitlerjev ultimatum, ki ste ga Anglija in Francija na njegov ukaz uslužno predložili Čehoslovaški.

Vzrok, da je vlada odlašala z odgovorom, se smatra, da je ta, ker se je upalo, da se bo ste Francija in Anglija premislili ter izpremenili svoje stališče, kajti, kakor se čuje, je v obeh državah, zlasti pa v Franciji, javno mnenje naravnost ogorčeno nad "izdajo", izvršeno nad Čehoslovaško. Češka vlada pa je tudi v skrajnih skripeh in je odločitev izredno težka. Ako namreč odloži zahtevo, potem je sigurno, da bo Hitler napadel; ako pa jo sprejme, utegne doma narasti ogorčenje med prebivalstvom do takega viška, da bo to samo prišlo za orojne in se zanosilo nad Nemci, kar bi enako privedlo k vojni.

Ponudila pa je vlada tudi Franciji tak grizljaj, da ga bo ta težko požrla. V ponedeljek zvečer je namreč francoska vlada namesto pričakovanega odgovora na svojo in angleško zahtevo prejela od Čehoslovaške direktno in neusmiljeno vprašanje namreč: "Ali s tem, ko nam predlagate ta Hitlerjev ultimatum, preključujete svoje pogodbene obveznosti, da boste branili nedotakljivost naša zemlje in politično neodvisnost?" Ako Francija odgovori na to vprašanje z "Da", se postavi s tem v vrste najbolj nizkotnih verolomcev; in Francija se je doslej ponašala s častjo, da vedno drži svoje pogodbe. Ako pa odgovori "Ne", s tem pokaže, da med seboj obrambna pogodba med njo in Čehoslovaško še drži in da ji bo ob slučaju Hitlerjevega napada prihitela na pomoč.

Značilno je, da Hitler grozila svoje vojaške čete zlasti ob bivši avstrijski meji. Res je, da tukaj Čehoslovaška ni tako močno zavarovana kakor drugod, vendar pa se sluti v tem, da bo Hitler poslal svoje čete od tukaj na Ogrsko in od tiste strani skušal vpasti v Čehoslovaško. Pri tem bi prodrli tja do rumunske meje in bi pre-

DEL. STRANKA NASTOPILA

V Illinoisu se ustanovila nova delavska stranka.

Chicago, Ill. — V političnih krogih se posveča velika važnost novi stranki, ki se je porodila v državi Illinois in ki je zadnji ponedeljek registrirala svoje kandidate za jesenske volitve pod naslovom "Delavska stranka". Postavila je celotno listo kandidatov in na čelu je čikaški advokat McCulloh za zveznega senatorja. Ustanovitelji trdijo, da je gibanje za to stranko na daleč že razširjeno in da ima podporo v del. umijah, kakor tudi pri farmarjih.

VLADA ZAPLENILA ŽENSKI ZLATO

Buffalo, N. Y. — Tukajšnje federalno sodišče je zadnji ponedeljek odločilo, da Mrs. Virg. Venturoli in njen 21 letni sin izgubita dva kosa zlata, vredna \$1.250, ki sta jih prinesla iz Italije, in da se zlato odda ameriškemu zakladništvu. Odredba se je izdala zato, ker ženska ni povedala na carinarni, da ima zlato s seboj, in prijeli so jo, ko je pozneje skušala na banki premeniti zlato v ameriški denar. Ženska pravi, da je svoje prihranke v Italiji premenila v zlato, ker drugače ni mogla vzeti denarja iz države.

ŽENITEV BILA ZANJ NEKAK NAVADNEGA

Chicago, Ill. — Kar šest žen ima 38 letni Geo. Tanrath, 4329 Madison st., in vse so žive in od nobene ni razporečen. Kadar se je s katero sprl, jo je enostavno zapustil, kakor sam pravi. Ujet pa je bil zadnji ponedeljek, in sicer na ovdobno ženo st. 5, Alice Perkiss; ta se je poročila z njim v 1935, a jo je letos v juniju zapustil. Ona pa je pričela poizvedovati in je ugotovila, da je bil njen možiček poročen že štirikrat prej in enkrat potem. Seznan njegovih porok je: Prvikrat v 1920, nato v 1922, in potem v 1926, 1928,

TEDEN ZA PREPREČENJE POŽAROV

Washington, D. C. — Predsednika Roosevelt je s posebnim proglasom določil teden, ki se prične z 9. oktobrom kot "teden za preprečenje požarov". Povdarjal je pri tem, da se pripeti dosti požarov z usodnimi posledicami, kateri bi se lahko preprečili.

KRIŽEM SVETA

— Ženeva, Švica. — Svet Lige narodov je v ponedeljek povabil Japonsko, naj prisostvuje, ko se bo razpravljala zahteva Kitajske, naj Liga nastopi proti Japonski. To je bilo prvokrat, da se je Liga sploh kaj bavila z Japonsko.

— München, Nemčija. — Ogrskem regentu Horthyju se je v ponedeljek poročalo, da namerava prihodnji dan napraviti kratek obisk pri Hitlerju v Berchtesgaden, in sicer, da si zagotovi njegovo pomoč, da odtrga od Čehoslovaške ogrsko manjšino v njej.

— Pariz, Francija. — V pariškem okrožju je v ponedeljek izbruhnila stavka stavbinških delavcev, ki ogroža ustavitve vsakega dela te vrste. In pa bilo nikakih izgredov in obrambna dela mesta niso bila prizadeta.

TEŽKO SE BO PRIVADITI

Dunaj, Avstrija. — Cestna in navadna policija je v ponedeljek zjutraj podvojila svojo pažnjo, da prepreči avtomobilske nesreče. Ta dan opolnoči je namreč stopila v Avstriji v veljavo nova odredba, da se mora voziti na desni strani, podobno kakor v Nemčiji in drugod. Po dosednjih avstrijskih predpisih se je vozilo na levi strani ceste.

PRIMARNE V ŠTIRIH DRŽAVAH

Ta tork so se vršile primarne volitve v štirih državah, namreč v New Yorku, New Jersey, Wisconsinu in Massachusettsu.

1935 in končno pred dvema mesecema.

AMERIKA NE MARA NAZIJEV

Dočim nazijstvo v Evropi sami najde že kaj malo odpora od strani drugih držav proti svoji brezobzirni ekspanzivnosti, pa se nasprotno kaže, da ta ideja v Ameriki, vsaj začasno, še ne bo prodrla. V južnoameriški državi Čile so naziji pred kratkim vzporedili revolto, hoteč se polastiti vlade, toda vstaja je bila po par urah zadušena. Slika kaže, ko so bili uporniki pod policijskim spremstvom odpeljani v zapor.

OPRAVIČILO ZA SRAMOTO

Anglija in Francija izdajo izgovor za svojo izdajo napram Čehoslovaški. — Ignoriranje Rusije.

Pariz, Francija. — Pod strahovitimi napadi kritike in zasmeševanja, katerim ste se izpostavili francoska in angleška vlada zaradi tega, ko ste na tak neopravičljiv način pustili Čehoslovaško na cedilu, skušajo uradni krogi v obeh državah najti zagovor za svoj čin, toda pri tem navajate dejstva, ki jim nihče ne verjame.

Izgovor, na katerega se najbolj opirate je ta, da Francija in Anglija niste dovolj močni za vojno proti Nemčiji in Italiji. Vladni nasprotniki na to odgovarjajo, da je sicer res, da ste obe fašistični državi bolj oboroženi z aeroplani, toda v drugih sredstvih, kakor v moštvo in mornarici, jih pa demokratični drž. daleko prekašate. Obenem pa tudi vprašujejo, zakaj se Rusije z njeno ogromno močjo sploh nič ne upošteva, ki bi takoj tudi udarila, ako bi Francija začela. Značilno je, da Rusija o zahtevi, ki je bila stavljena Čehoslovaški, sploh ni bila obveščena, dočim so vestno obvestili

— Zed. države. Zdi se, da Anglija raje vidi, da nazizem preplavi Evropo, kakor bi imela kaj opraviti z Rusijo.

SEN. BORAH PROTI VMEŠAVANJU V EVROPI

Washington, D. C. — Stari senator Borah je zadnji ponedeljek izrazil ostro obsodbo proti Angliji in Franciji in njunim poizkusom, da bi Ameriko pritegnile v evropsko zmedo. Povdaril je, da ameriško ljudstvo ni zainteresirano v tem, kako si evropski narodi uredijo svoje meje, ter izrekel svarilo, naj Amerika ne pade na limanice propagandi, katere nova poplava se lahko pričakuje tukaj in ki bo skušala zaplesti Ameriko v te spore, vse pod krinko miru, toda, kadar bo Amerika zamotana v nje, bo vojna.

Iz Jugoslavije

Starček, ki je umoril svojo ženo, se bo moral petnajst let pokoriti v ječi za svoj zločin. — Naraščanje produkcije premoga in železne rude. — Smrtna kosa. — Druge novice iz starega kraja.

Stroga sodba

Celje, 1. sept. — Mnogo ubojev in umorov je že obravnavalo celjsko okrožno sodišče, a takega umora, ki se je obravnaval danes pred 5 članskim senatom, ne pomnimo. Pred senatom je stal 76 letni posestnik Pevec Gregor, ki je 22. maja t. l. v Roginski gorici pri Podčetrtku umoril svojo duševno in telesno bolno, 72 let staro ženo Pevec Nežo, jo zavlekel po stopnicah, jo sunil na cementna tla ter jo s svojimi težkimi okovanimi in obutimi čevlji osuval, da ji je zlomil 6. in 7. levo rebro in na dveh mestih levo črevesno kost, da je naslednjega dne podlegla poškodbam.

Gregor Pevec je bil že lani v jeseni obtožen, da je dajal svoji ženi Neži velike količine vina in žganja ter ji odtegoval hrano, obleko in telesno nego, da bi se za vselej otresele svoje žene in si vzel drugo, mlajšo. Letos 1. marca je bil pri razpravi v Celju obsojen samo zaradi prestopka zoper življenje in telo na 3 mesece zapore. To kazen je preстал s preiskovalnim zaporom. Ko pa je prišel v nedeljo 22. maja sin Jože Pevec, ki je očeov kurator, obiskat svojo nekoliko slaboumno in bolno mater Nežo, jo je našel nezvestno v veži na cementnih tleh poleg stopnic, ki vodijo na podstrešje. Mati se je pozneje še večkrat zavedla in je izjavila, da jo je pretepel in prevrgel njen mož. Drugo jutro je reval umrla.

Obtoženi Gregor Pevec je sprva tajil svoje dejanje in je tudi nekaj časa simuliral slaboumnost. Pri razpravi pa je priznal, da je pobil svojo ženo na tla, a da je ni hotel usmrtiti.

Gregor Pevec je bil obsojen zaradi umora na 15 let robije, na trajno izgubo častnih pravic in na plačilo povprečnine v znesku 1.000 din.

Produkcija premoga

Ljubljana, koncem avgusta. — Kakor v prejšnjih mesecih je tudi v juliju produkcija premoga v naši državi dosegla znaten obseg. V primeri z junijem je narasla za 43.000 ton in je znašala v avgustu 464.450 ton nasproti 440.100 tonam v lanskem juliju in 328.400 tonam v predlanskem juliju. Nasproti lanskemu letu je torej premogovna produkcija narasla za 55%, v primeri s predlanskim julijem pa znaša povečanje produkcije preko 40%.

Produkcija železne rude, ki je v juniju popustila na 42.900 ton, je v juliju zopet narasla na 50.600 ton (lani 50.500). Produkcija bakrene rude se je prav tako nekoliko povečala za 65.350 ton (lani 59.400), produkcija svinčencinkove rude, ki je znašala v

juniju 66.500 ton, pa je narasla na 73.870 ton, vendar je zaostajala za lanskim letom (lani 76.330 ton). Tudi produkcija bavkita se je povečala od 41.300 ton v juniju na 50.300 ton v juliju, pa je zaostajala za lanskim letom (ko je znašala 54.450 ton). Manjša nego lani je bila tudi produkcija kromove rude, ki je dosegla le 4060 ton (lani 6520). Pirita pa je bilo nakopano 12.660 ton (lani 12.340).

Tatinska trojka

Vestni preiskavi slovenjegradskih orožnikov se je posrečilo narediti konec tatinskemu podvigom ženske trojke, ki je že dalje časa bila pridno na delu v tamošnji okolici, kjer so kradli kar jim je prišlo pod roko, od poljskega orožja in kokoši, pa do denarja in obleke. Glavno bese, do je imela neka Marija Vajnčerlova iz Legna, ki je imela dobre pomagalko v svoji 12 letni hčerki in njeni 11 letni prijateljici.

Smrtna kosa

V Mokronogu je nenadoma umrl Josip Klepec, odvetnik. — V Ljubljani je umrl Emil Storz, dolgoletni podpredsednik tekstilne industrije "Jugoslova" v Kranju. — V mariborski bolnici je umrl Anton Pobjaš, preužitkar star 84 let.

Strah v Plintovcu

Iz Maribora poročajo, da so prebivalci kraja Plintovec pri Sv. Kungoti vsi zbegani zaradi strašila, ki se je pred nedavnim časom pojavil v hiši ki je last trgovskega pomočnika Ulba iz Maribora. Strah se očituje s tem, da padajo večših skozi okna v stanovanje viničarja polena ali kamenje. Sosedje so že stražili hišo, da bi strahu ujeli, pa so potem sami od strahu pobegnili, četudi so bili oboroženi s puškami. Domačini pravijo, da straši sam ta "rogati".

ŠIRITE AMER. SLOVENCA

DENARNE POŠILJATVE

odpravljamo po dnevnem kursu in so dostavljene prejemnikom brez vsakega odbitka na dom potom pošte. Včeraj so bile naše cene:

V. Jugoslavijo:	V. Italijo:
Za: Din:	Za: Lir:
\$ 2.55 100	\$ 6.50 100
\$ 5.00 200	\$ 12.25 200
\$ 7.20 300	\$ 30.00 500
\$ 10.00 420	\$ 57.00 1000
\$ 11.65 500	\$ 112.50 2000
\$ 23.00 1000	\$ 167.50 3000

Pri večjih svotah poseben popust

Za izplačila v dolarjih:
Za \$ 5.00 pošljite \$ 5.75
Za \$ 10.00 pošljite \$ 10.85
Za \$ 25.00 pošljite \$ 26.00

Vsa pisma pošljite na:
JOHN JERICH
1849 West Cermak Road
CHICAGO, ILL.

Amerikanski Slovenec

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, ponedeljnikov in dnevo po praznikih.

Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Telefon: CANAL 5544

The first and the Oldest Slovene Newspaper in America.
Established 1891.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Published by:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Phone: CANAL 5544

Naročnina:	Subscription:
Za celo leto \$5.00	For one year \$5.00
Za pol leta 2.50	For half a year 2.50
Za četrt leta 1.50	For three months 1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:	Chicago, Canada and Europe:
Za celo leto \$6.00	For one year \$6.00
Za pol leta 3.00	For half a year 3.00
Za četrt leta 1.75	For three months 1.75
Poslaniški številka 3c	Single copy 8c

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti depozirani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnjo številko v tednu je čas do četrtke dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

J. M. Trunk:

Stalinizem

Vse kaže, da smo prišli do novega "izma" in ni ravno izključeno, da se ta izraz ne le obdrži za nekaj časa, ampak da celo zadobi neko konkretno in ne ravno slabo obliko. Leninizem cirkulira kakor slab denar, v promet prihaja — stalinizem. Izraz je na dlani, pomen je pa še hudo misteriozen, in kakor vse v Rusiji podoben orientalski Sfinxi, zagoten.

Komunizem se je vsaj v svojih ekstremih skoroda že preživel. Kot zagrešeno socialno pojmovanje se lahko marksizem širokopirni na papirju, pri akademskih razpravah, ampak v dejanju, življenju odpove, ker za življenje je more biti le resnica, ne utopija. Menda so se dogodile v Moskvi že aretacije takih, ki so preveč poudarjali marksistična načela. Na zunaj se komunistična oblika še drži že radi propagande v inozemstvu, ker tam bolj silijo v komunizem in marksizem kakor zdaj v Rusiji sami, in bi niti ne verovali, da je od marksističnega komunizma zdaj v Rusiji ostala le beseda.

Stalinizem bi pomenil neko nacionalistično, velerusko in imperialistično stremeljenje, ki ima za svoj cilj, da upostavi nekdanjo veliko Rusijo, da si izpremenjeni politični podlagi.

Podlaga tega stremeljenja je v armadi. Ta menda res nekaj reprezentira. Vse kaže, da so bile razne generalske glave, ki so padle v čistki, hudo gnile, in izdajstvo ruskih interesov ni bilo iz trte izvit. Država gleda na armado, skrbi za njo, ampak tudi armada se dobro zaveda svojega pomena za ruski imperij. Disciplinarnost je dobra in posebno mlajši oficirji so menda prava elita, saj se zahteva od njih, da se morajo vzdrževati alkoholnih pijač in vsake odurne strasti, biti odporni za težko službo itd. Prilike za kako poizkušnjo armada sicer še ni imela, kazala se je bolj v raznih paradah, ampak če vzdržijo pri prvi večji poizkušnji, ruski narodni imperij ni prazen izraz.

Lahko se zasleduje tudi druga orientacija v diplomaciji. V celoti Rusi nikakor niso naklonjeni nazijski Nemčiji, občudujejo pa Nemce radi njih delavnosti in strunne discipline. Anglijo in Francijo smatrajo za zastopnice kapitalizma, enako Ameriko, občudujejo pa ameriško tehniko in industrijo in skušajo Ameriko v tem na vse načine posnemati. Nemčija sicer preži na ruska ozemlja, ampak Rusi sami ne smatrajo Nemčije za svojo sovražnico, pač pa Japonsko, da si s svojo revolucijo l. 1904 sami to obvestno Japonsko naredili za velesilo.

Tudi na kulturnem polju je komunizem doživel le fiasko. Vse je moralo služiti le propagandi, taka umetnost pa ni umetnost, ker umetnost se mora razvijati le svobodno in po pravih lepega in vzvišenega in na podlagi neizogibnih zakonov človečnosti. Resni opazovalci trdijo, da se vrši neprestano preobrat tudi na to res kulturno in umetniško plat.

Nikakor ni že vse izoblikovano, se šele razvija, lahko pa se trdi, da je komunizem po preizkušnjah premagano stališče. Komunistična utopija je v Rusiji obledela, le oblika se je še ohranila, in za marksistični komunizem se potegujejo tam, kjer še niso okusili komunizma, v Rusiji so ga in ga več ne marajo.

Stalinizem bi značil v kratkem nov naroden pokret v izkušenem ruskem narodu. Morda se polagoma obrne ta stalinizem le tudi na polje duševnih vrlin in vrednot, katere je komunizem dozdaj teptal s prav satansko strastjo.

Ljudje smo taki, da se vsega prej ali slej naveličamo. Tudi v političnem življenju je tako. Leta 1932, ko je bila kriza na višku, je bil predsednik Roosevelt nam vsem, kakor neki odrešenik. Veliko je storil. Uvedel nove socialne določbe in zakone, ki so dalekosežnega pomena. Ampak zgleda, da so se ga mnogi že naveličali. Dokaz, da po več državah kakor nalašč glasujejo za njegove nasprotnike. Svet usluže hitro pozabi in gleda po novem...

Na evropski celinii so se zadnjih 2000 let dogajali raznovrstni dogodki. Doba Helencev je šla v zaton še preje.

Doba Kartazanov, pozneje Rimljanov je sledila na tragične načine dobi Helencev. Poznejši dogodki kot bizantinska doba, sunek muslimanstva in nastanek dobe srednjeeveka in prihod novejšee civilizacije in kulture, ki jo nazivamo za zapadno civilizacijo, kažejo, kako so se razni narodi dvigali in kako so padali. S pozornice zgodovine se vidi ena sama neprestana borba med raznimi narodi za nadvlado. Narodi prihajajo, se dvigajo, iščejo slave in ko pridejo do gotove višine, pot njihove bodočnosti krene navzdol in sledi odhod v neko neznanost. Kdo vodi ta pota? Pameten človek najde odgovor, ki je: Tisti, ki je svet ustvaril in pošilja ljudi na ta svet.

Ali se ne zdi, da je zapadna Evropa s svojim razvojem in s svojo civilizacijo in kulturo dospela že do svojega viška? Na višku je, ampak s tega viška kar ne more najti nadaljnjih novih potov v neko boljše bolj zadovoljivo bodočnost. Ne, njena bodočnost je le slabša od leta do leta. Ali ni bilo recimo pred 100 leti več neke notranje zadovoljnosti med ljudstvi, kakor jo je pa v tej moderni novi dobi? Človeški duh je bil bolj zadovoljen, prijetnejše življenje je živel, če prav ni še užival modernega razvoja tehnike in vsega, kar ima sodobni svet. Od kod to?

Svet se izživlja. Prehitro živi. Vse prehitro prihaja na njegovo mizo in zato se vsega tako hitro naveliča. Včasih se je imel človek nekaj za zanimati in je v tem zanimanju sledil naprej. Danes je vse na enkrat postavljeno predenj, da ves svet pozna, kakor orehovo lupino in vsa zanimivost za svet in vse kar se po njem dogaja in godi, postane prehitro znana in vsled tega nezanimiva. Svet zgublja na zanimivosti in baš radi tega postaja svet za ljudi pust in dolgočasen. Treba bi bilo zopet nekaj novega, v kar bi se človek poglobil, v kar bi vrtal, da bi odkril. V tem bi bilo zanimanje. Tega pa ni. Kaj torej?

KAJ JE NOVEGA V STANDARD IN GRANVILLE, ILL.

Standard, Ill. Z delavskimi razmerami je pod ničlo. Premogorov v Grenville počiva še sedaj in se nič ne ve, ali bo to zimo sploh pričel z obratovanjem ali ne. Zaradi tega je veliko mož delavcev prisiljeno biti na reliefu, ali pa na WPA. To ni nič kaj prijetno, zlasti sedaj, ko je zima pred durmi.

Toda ne mislite, da vse tako spi kot premogovnik. Smo tudi živahni, kadar je treba. Tako smo imeli tukaj v Granville za cerkev Srca Jezusovega cerkveni bazar 20. in 21. avgusta, ki je bil jako dobro obiskovan tako od faranov, kakor tudi od drugih, ki so prišli od drugod. Bazar je prinesel čistega dobička \$800.00, za kar hvala in čast vsem, ki so na katerikoli način delali in prispevali ter tako pripomogli do tako lepega uspeha. — Nekaterim se sedaj lahko pod nos kadi, ki so govorili, da pojde ves dobiček bazarja župniku v žep. Samo naj pogledajo sedaj okoli cerkve, pa bodo videli, kam je šel tisti denar od bazarja. Na cerkveni streha, novi žlebovi in prizidki, tako da sedaj izgleda cerkev kot kaka mala katedrala ter je v ponos vseh faranov. Pa če ni vse dodelano in kakor so č. g. Bernard povedali, je talo delo dosedaj \$600.00.

Pa je vredno omeniti tudi

novice iz Standard. Tukajšnja požarna bramba se je potrudila, da je sklicala takozvani "Home coming" za dneva 27. in 28. avgusta, ki je bil tudi prav dobro obiskan in je prinesel čistega dobička kar \$1,600.00. Tudi ta svota bo porabljena za dobro stvar. Ognjegasci bodo kupili novo motorno brizgalno in še druge potrebne stvari. Na tem sestanku sem se sestal s prijateljem, katerega nisem videl že več kot 15 let. Veliko smo si imeli povedati, to si lahko čitatelji sami mislite. — Naj ob tej priliki izrečem zahvalo za obiske, katerih smo bili deležni dne 4. in 5. septembra in ti so: Dr. Herald M'Gred s' soprogo in hčerko iz Chicago, Edy M. Žiška in soproga, tudi iz Chicago in družina Imperi iz Lockport, Ill. ter Fani Imperi iz Chicago.

Kot zastopnik Amer. Slovenca in mesečnika "Novi Svet" tudi omenim, da sta ta dva lista zares zanimiva. Oba pri našata mnogo zanimivosti in novic rojakom po naselbinah. Sedaj se ravno vrši kampanja za "Novi Svet". Ob tej priliki bi zelo priporočal rojakom, da bi se na ta vse hvale in pripočila vreden list naročili. V Novem Svetu bote našli silno zanimivo berilo in če ga enkrat naročite, sem prepričan, da bote nad vse zadovoljni in bote moje besede potrdili. Če se naročite, bote dobili tudi lepe nagrade, ki so razpisane za

nove naročnike. Potrudimo se torej vsak po svojih močeh, da mesečnik "Novi Svet" razširi.

mo kolikor mogoče med rojaki po slovenskih naselbinah. Joseph Bregar, zast.

PROBLEMI PRISELJENCA

Prostovoljni brezplačni odhod siromašnih inozemcev

VPRAŠANJE: Neki priseljenc, ki je še vedno inozemec, živi v Združenih Državah že 15 let. Je brez posla in siromak ter bi se rad povrnil v star kraj, ali nima denarja za vožnjo. Ali bo ameriška vlada plačala za njegovo pot?

ODGOVOR: Po zakonu, ki ga je Kongres sprejel meseca maja 1. 1937, je Department of Labor vpravičen plačati potne stroške za siromašne inozemce, ki prosijo za prevoz v staro domovino. Pa je vseeno, koliko časa so že v tej zemlji. Treba pa poudariti, da se takim inozemcem ne bo nikdar več dovolilo povrtni se v Združene Države.

Poroka edino v svrhu, da se zasigura priseljenška viza

VPRAŠANJE: Ali je res, da inozemka, ki se poroči z ameriškim državljanom v svrhu, da more dobiti izvenkovno priseljenško vizo, potem pa ko se je povrnila v Združene Države živi sama za-se, je podvržena deportaciji?

ODGOVOR: Zakon, ki je bil sprejet od kongresa dne 14. maja 1937, vpravičuje deportacijo inozemcev oziroma inozemk, ki so si priskrbeli izvenkovno oziroma prednostno priseljenško vizo s tem, da so se poročili z ameriškim državljanom oziroma državljanke samo v svrhu, da si olajšajo zakonit prihod v Združene države. Take osebe bi bile podvržene deportaciji, ako se dokaže, da poroka ni bila sklenjena v dobri veri, da je torej le navidezna. Dejstvo, da inozemska žena ni šla živeti skupaj s svojim ameriškim soprogom, bi utegnilo služiti za dokaz, da je poroka služila le v svrhu vize. Ako soprog po pristavitvi navidezne žene iztoži sodno razveljavljenje te poroke, bi žena v takem slučaju postala podvržena deportaciji.

Veterani svetovne vojne nimajo več naturalizacijskih olajšav

VPRAŠANJE: Ali je oni zakon, po katerem inozemci, ki so služili v ameriški vojski tekom svetovne vojne, morejo zaprositi za naturalizacijo brez prvega papirja in brez plačila navadnih pristojbin, še vedno v veljavi?

ODGOVOR: Naturalizacijske olajšave za vojne veterane so prenehale dne 25. maja 1938. Sedaj mora tak veteran zaprositi za državljanstvo na enak način, kakor vsakdo drugi.

Ameriški državljeni, ki se vdeležujejo volitev v inozemstvu

VPRAŠANJE: Ali ameriški državljan zgubi svoje državljanstvo, ako odda svoj glas v kaki volitvi v inozemstvu?

ODGOVOR: Toliko Senat, ko

likor House sta sprejela vsak svoj zakonski predlog, ki je dolekal zgubo ameriškega državljanstva za one osebe, ki so se vdeležile kakih volitev ali plebiscita v inozemstvu. Bila je pa razlika med predlogoma obeh zbornic in ni prišlo do sporazuma pred odgovorjivo zasedanja. Ta stvar pride bržkone pred prihodnji kongres.

Državlanski izpit za postarane kandidate

VPRAŠANJE: Nekdo mi je rekel, da ne stavlajo na proslila, ki je čez 50 let star nikakih vprašanj glede njegovega znanja o ameriških zadevah oziroma glede njegovega znanja angleščine. Ali je to res?

ODGOVOR: Res je, da je poslanska zbornica (House of Representatives) sprejel zakonski predlog, ki je oproščal državlanskega izpita one inozemce, ki so čez 50 let stari in so prišli zakonito v to deželo pred dnem 5. februarja 1917. Senat pa ni ničesar ukrenil v tem pogledu. Dosledno vsi prosilci za naturalizacijo se morajo podvržiti državlanskemu izpitu ne glede na svojo starost, z drugimi besedami morajo pokazati, da znajo govoriti angleški, podpisati svoje ime in odgovoriti na nekoliko enostavnih vprašanj o ameriški vladi in zgodovini; v nekaterih državah morajo tudi dokazati, da znajo čitati angleški.

Zopet pridobitev državljanstva

VPRAŠANJE: Rodila sem se v tej deželi l. 1901. Moj oče se je naturaliziral l. 1915. L. 1920 sem se poročila z inozemcem, ki še danes ni ameriški državljan. Ali sem jaz ameriška državljanica?

ODGOVOR: Zgubila ste svoje ameriško državljanstvo, ker ste se poročila z inozemcem pred dnem 22. septembra 1922, ko je prišel v veljavo zakon, da poroka ne spreminja več državljanstva. Prav zlahka pa morete zopet postati državljanica. Ni za vas treba ni prvega papirja, ni dokaza o vašem bivanju v Združenih državah, morate pa imeti dve priči in plačati \$5 za svoje državljanstvo spričevalo.

FLIS

OTROKE UČE PROMETNIH PRAVIL

V Tottenhamu sta bila na ulici povožena dva še ne petletna otroka. Ta otroška tragedija je vzpodbudila mestne očete, da so na seji sklenili urediti velik park v pravo pravcato otroško mesto z ulicami, križišči, avtomobili, železnico, vozovi in drugimi prometnimi sredstvi, ter z vsemi prometnimi signalnimi napravami. Za otroke bo to pravi raj, kajti tu si bodo lahko izposodili proti malenkostni odškodnini kolesa,

Dogodki

med Slovenci po Ameriki

Na kliniko

Cleveland, O. — Pretekli teden se je podala v Mayo kliniko v Rochester, Minn. Mrs. Antonija Zupan, soproga Mr. I. Zupana, urednika Glasila K. S. K. Jednote. Mrs. Zupan se ob v ondotni St. Mary's bolnišnici podvrkla dvema težkima operacijama. Želimo blagi ženi, da operacije srečno prestane in se zdrava povrne k svoji družini.

Pri igri sta se ponesrečila

Milwaukee, Wis. — Pri nogometni igri sta se pred kratkim ponesrečila dva slovenska dečka in sicer 10 letni Frank Potisk z West Fond du Lac Ave. in 12 letni Adam Premetz s South Superior Ave. Oba imata zlomljeni levi roki.

Nesreča rojaka

Shinston, W. Va. — Pri delu v premogovniku se je pred kratkim tukaj poškodoval rojak Anton Stipić. Poškodovano ima nogo.

Kratke vesti iz Clevelanda

Cleveland, O. — Vile ročnice so obiskale družino Mr. in Mrs. Joseph Klemencić na Nicholas Ave. in jima podarile krepkega sinka prvorojenca. — Prijetno presenečenje sta doživela Mr. in Mrs. Peter Rijavec v Slovenskem domu, kjer ju je pozdravilo veliko prijateljev. — Žalostno vest je prejel iz stare domovine tukajšnji rojak Frank Poropat, da mu je v Hrušici pri Podgradu na Primorskem, umrl njegov oče v starosti 79 let. Zapuščala dva sina in tri hčere, tukaj pa že omenjenega. — V Cleveland Clinic je srečno prestala operacijo Mrs. Anna Skufca z Russell Rd. — V Huron bolnišnici je bila operirana Mrs. Pauline Trudič z Muskoka Ave.

Žalostna vest

Springfield, Ill. — Tukajšnji rojak Mr. John Močnik je prejel iz stare domovine žalostno sporočilo, da mu je v Zgorjnjih Lokah pri Blagovici v kamniškem okraju umrl oče v častiljivi starosti 80 let. V domovini zapuščala ženo, enega sina in dve hčeri, tukaj pa zgoraj omenjenega.

Povožen

Aliquippa, Pa. — Neki nepreviden voznik je s svojim avtom podrl na tla rojaka Bartola Jeranta, ko je ta stal pred Slovenskim domom. Jerant ima zlomljeno nogo.

avtomobile in drugo, ali pa bodo vozili s svojimi vozili. Mestno poglavarstvo je nastalo posebnega nadzornika, ki bo pazil, da se bodo otroci ravnovali po prometnih navodilih. Na ta način mislijo, da bo število prometnih nesreč veliko manjše.

"TARZAN NEUSTRAŠEN"

(46)

(Metropolitan Newspaper Service)

Napisal: Edgar Rice Burroughs

Po kratkem slovesu, katerega je Mary Brooks izrekla stojčica že na klini lestvice po kateri je imela korakati v strašno smrt, je vse ostale ob jela groza. Zlasti sta bila v dno duše pretresena nje oče Dr. Brooks in pa Bob Mason njen zaročenec, ki sta žalostno klonila glave. Rešitve ni bilo nobenel

Najmanj žalosti in zbezanosti je kazal Jeff, ki je v svojih okoskrenih mislih iskal resline bilke, s katero bi rešil sebe in Mary. Za ostale mu ni bilo. Ponosno je stal pod kipom strašnega malika in tudi ob tej strašni uri si je želel prilastiti krasne drage kamne, ki so lesketali na rokah malika.

V tem, ko je tako poželjivo gledal na dragocene kamne, ki so bili namesto nohtov na rokah malikovih, je neka reslna misel prišla v njegovo glavo. Iz besed, katere je razumel, ki so jih govorili divjaki med seboj, je spoznal, da so ti silno hrepenci po tem, kako bi dobili Tarzana v svoje roke.

Prepričan je bil, da bi si gotovo pridobil veliko bogastvo, če bi jim pomagal, da bi ujeli Tarzana. Zato se je ojunčil in zaklical: "Kagundoo!" Carovnik se je ozrl. "Jaz ti vjamem Tarzana," reče Jeff, "če mi daš drage kamne." Na te besede se je Carovnikov obraz raztegnil v čuden divji nasmehljaj.

POLZORI: Pogled na številne poleg narobe in imena. Ako ti je narobe povekati, obnemi jo in pomagaj listu!

NAŠ NOVI SVET

Cleveland, Ohio.

Naročnikom in vsem bralcem A. S. tem potom par vrstic za kratek razgovor o našem "Novem Svetu". Ne vem, kako bi izbral dovolj vrednih besedi, da bi dosegale po vrednosti namen, s katerim želim priporočiti širjenje novega mesečnika še med one zavedne rojake, ki ga še niso naročili.

Da sem napisal to priporočilo imam dosti vzrokov. Da se pa obračam ravno na čitatelje A. S. je pa tudi umevno, ker se moramo katoličanje posluževati tistih sredstev, ki so nam na razpolago, da širimo dobro stvar med naše ljudi, ki je za korist našim ljudem po naših časopisih ki zagovarjajo naše prepričanja.

Zakaj, da se ravno zanimam za ta Novi Svet je umevno tudi to namreč: Ker se zanimam za javno življenje naših ljudi v borbi napram tistim, ki si delajo velike skrbi, kako da bi kjerkoli mogoče očrnilo zasluge in vrednost našega katoliškega časopisa. Mi vemo kako dragoceno je za nas to, da imamo vsaj toliko dobrega čitavanja ohranjenega za naše katoliško ljudstvo, kamor smo še pred kratkim prišli, ki je Novi Svet, ki je kakor krona nad vse druge, ki smo jih imeli do sedaj.

Kjerkoli gre sovražnik napram sovražniku v boj, tam si zapostavi za seboj vse mogoče utrdbe, če pade ena utrdba da zanjo drži še druga. Mi smo na vsaki način tudi v borbi. Prisiljeni smo, da se borimo tudi v javnosti. Ni res, da je naša borba nepotrebna. Potrebna je in mi smo, kot katoličani dolžni jo bojevati. Gre se za resnico in za zmožnost. Kdor se le nekoliko zaveda današnjega položaja v tem, kar se ljudem danes piše in tolmači, ta lahko ve, da smo prisiljeni katoličani boriti se ravno tam, kjer napada sovražnik od zadaj. Noben katoličan ne bi smel biti toliko neveden, da bi ne vedel da je življenje katoličana vedno neprenehoma trajajoča borba in bojevanje. Kdor tega ne ve, je res neveden katoličan in ni dosti katoličan, pri čemer bi ga vsojokom brez orožja in brez vojaške opreme. Katoličan, ki bi ne vpošteval katoliškega časopisa, sploh dandanes ne more biti katoličan, če hoče živeti javno in se zanimati za res pravi javni in katoliški življenj. Kar razumeti ne morem tega, kako je mogoče misliti na to, da je lahko biti brez orožja v boju. Da je boj nam vsem dovoljen tega tajiti noben katoličan ne more. Kdor ga ne bojuje ta bo poražen. Če kdo misli, da se njemu ni treba boriti, tak je že na strani sovražnika, ki se bojuje napram nam katoličanom in mogoče se tak človek še tega ne zaveda. Naša sv. vera je bila nam pridobljena po sami veliki neizmerni borbi, ki je bila smrt na borbo. Vsak, ki je to vero sprejel se je moral zavezati, da bo bojeval isti boj s Kristusom do smrti, za to mu je pa potem obljubljeno večno in neskončno plačilo po smrti.

To niso prazne besede, to je zapisano in spricano ter zapечатeno s smrtjo našega Odrašenika. Namestnica Njega, sv. cerkev je nam tega porok, ona naprej odprta in nam daje pripomočke, ona nam opominja tudi za boj napram najhujšemu sovražniku: S dragim prijateljem odgovori mi in povej mi: Kdo je kriv, da je odpadlo toliko vernih ljudi, ki so prišli iz naše stare domovine še vrnili in dobri rojaki! Ali ni to storilo tisto časopisje, ki je dan za danem v potu svojega obraza črnilo sv. resnice in sv. vero ter in za vpliv uporabilo vse, kar se je moglo najti, da bi zmanjšalo vpliv sv. cerkve in njenih služabnikov. Kdo ne ve in kdo ne ve, in kdo se ne spominja vsega tega! Ali ni bila to borba, ki se mi nismo zavedali naše

katoliške dolžnosti, so že postrtovalno delali odpadniki, da bi kar največ mogoče še drugih potegnili za seboj v odpad, da jih potem ne bo samih strah in sram. Ali ne pove nam redno vedno naprej sv. Evangelij, ki je naša največja resnica. Kako neprenehoma rovari in rjove kakor lev naš sovražnik in gleda koga bi požrl? Ali nam ne pove o volku kot jagnjetu? Ali niso to ravno tisti sladki časopisi, ki se skrivajo za ime "delavca", da vas slepijo in vam pripovedujejo, da je cerkev vsega zla kriva! Da volkovi so pogoltnili že mnogo "Kristusovih ovac" iz našega naroda, ker so jim sledili na odpadniške zaslepljene prazne obljube.

Ta borba je bila od nekdaj in bo šlo z vsakim rodod do groba in do konca sveta, saj je to povedal sam Zveličar sveta. Vendar pa je ta borba na naši strani zmagovita če hočemo v borbi sodelovati. Le tam, kjer mi nečemo sodelovati, je in bo naša borba zgubljena za vsakega posameznika, če bo pa teh posameznih vojakov, ki se ne zmenijo za borbo veliko, bo pa tudi, ne samo za posameznika zguba velika, marveč tudi za ves narod in za množice. Kadar dobijo nasprotniki med katoličani premogo, takrat zdvijajo in gorje katoličanom. Ali nimamo tega mi katoličani na vseh straneh dokazano: Rusija, Španija, Mehika in še druge pokrajine sveta, ker so katoličani pustili, da je volk pristo lo mastil v ovčji obleki med njimi in požiral pošamezne vojake, da je potem njegova armada lahko lomastila kar na debelo z sekuro in mečem po vsem tistim, kar je še ostalo veri in cerkvi naklonjeno. To se je že tolikrat dogodilo! To dopušča Bog za kazni ljudem, katerim se ni zdelo vredno, da bi ob času branili sv. vero, ki je bila tako drago odkupljena po Njem, ki je vse svet naredil in uredil tak, kakoršen je.

Če gremo še dalje in preiskujemo o samim sebi in našemu cilju, za katerim gremo skozi življenje, najdemo na vseh straneh vse polno dokazov, da se nahajamo v borbi, katero smo dolžni jo bojevati do zadnjih dni.

Zavedam se da je naša borba težka, težja kot je borba nasprotnika. Katoličani se moramo boriti z resnico za resnico. Naša borba obstoji v duševnem boju, v obljubah za posmrtno življenje, za kar imamo tudi obljube in dela, ki niso ljudem, ki nimajo vere ugodna in ne prijetna. Drugače je z nasprotnikom; on ima lahek boj, on obeta nebesa na zemlji in življenje v cvetlicah. On trobi v svet baš to, kar se vsakemu prija in v dopada. Da, on ložje izhaja, s frazami se skriva za ime delavca, tega si je nasprotnik izbral za njegovo obrambo, za katerega se skriva kakor se skriva volk v ovčjo kožo, da lahko pride do ovce za katero gre on. Kako lahko je ljudem obetati gorjoto na zemlji in kazati na bogate barone pa reči: "To le mora biti naše in vaše". "Zakaj naj delamo ko je bogastva na koš" in še druge podobne frazarije "Cerkev je bogata, poberimo; pomorimo črnuharje, "farje" in oplenimo pa uživajmo".

Danes dne 13. septembra ravno berem v Cleveland News tole: "Lists 11.000 Priests As Spain Martyrs". Bishop John Mark Gannon chairman of the press department of the National Catholic Welfare Conference, said a tour of Spain convinced him today that Communists cruelty and slouther had consigned more than 11.000 of the Spanish priests and seminaryans to martyr's graves."

Ne samo ta škof ali kdo drugi je to spričeval, marveč sto in sto drugih je izjavilo na podlagi resničnih števil, da je bilo na surovi način pomorjenih toliko nedolžnih ljudi, ko so bili

SKOZI VRAT DIHA

Slika kaže pet let starega dirkalnega konja in z njim njegovega vaditelja, Vic Fleminga, iz Syracuse, N. Y. Svoječasno je konj zbolel v grlu in, da ga ohrani pri življenju, mu je moral živinozdravnik izrezati odprtno v vratu ter vložiti vanjo kovinasto cevko, jo kaže puščica. Skozi to cevko zdaj konj diha, a mu to ni v nobeno oviro, kajti še vedno zmaguje pri dirkah.

božji služabniki; ali ko so bili kot študentje namenjeni postati; ali ko so bili neustrašeni spričati, da verujejo v Boga; vsi ti so bili ali hladno pomorjeni ali pa še strašno mučeni, vse za to, ker so bili verni in so priznavali božje kraljestvo.

In vi rojaki berete potem v naših radikalnih časopisih o španski vojni. Kaj berete? Zbiranje darov za tiste morilce! Volk v ovčji koži je prišel oblečen v sukno neke takozvane "demokracije", pa pravi: Ja demokracijo dajte! Pravi da je to borba za demokracijo! Ne razumem te demokracije! 11.000 tisoč vernih ljudi; duhovnikov; nun in študentov! Ki so priznavali vero "Kristusa", je bilo na surov način pomorjeno. Pa pravijo, da se gre za demokracijo! Bog nas varuj take demokracije! Moriti ljudi, ki so se posvetili, da bi služili samemu Bogu in delili usmiljenje revnim in nesrečnim, kakor so sestre nune, to ni pri meni nobena demokracija! To je lopovstvo čez vsa druga hudodelstva! Tako početje je satansko! In, pisanje za tako demokracijo je slepilo ljudi! Kdor temu sledi in to upošteva, tak sam pomaga peklenstemu zmagu, da podira cerkev Kristusovo in da potiska srečen, veren narod v propad in v morijo, kakoršna kliče k Bogu za maščevanje!

Španija je bila enkrat največja katoliška država. Pekleniki zmag je hodil okrog prav tako, kakor ga je imenoval Kristus da hodi okrog kakor rjoveči lev in da gleda koga bi požrl. Hodil je pa ta zmag v obliki volka v ovčji obleki, prav kakor hodijo danes taki časopisi oblečeni z sladkimi besedami, obetajoč vse ubogemu delavcu, če bo ta delavec vstopil v take napredne vrste, to se razume, če bo postal sovražnik cerkve in postavil vero na stran.

Ali mislite, da so v Rusiji povedali ljudstvu, da ga bodo za sužnili, ko ga bodo rešili starega vladarstva? Kaj še! Niso ne povedali! Niso ne povedali v Španiji, da bodo morili vse kar bo vernega, marveč so pripovedovali in pisali, da je treba zboljšati za delavca in preurediti nekatere ustanove.

Kako lahko je take obljube nastevati in pridobivati ljudstvo na svojo stran s takimi varljivimi zmotami! Kako težko je prepričati ljudi za resnico in za verno življenje, katero edino naredi ljudi srečne in zadovoljne na svetu. Posebno težko je prepričati še take, ki so že predaleč odpadli v zmožnost in v njih zlato obljube. Kako drago potem plačujejo s življenjem to svojo zmožnost! Kako sedaj trpi Špansko verno ljudstvo, ki se ni poprej varovalo takega časopisja, ki je v ovčji obleki obetalo narodu nebesa na zemlji, v res-

nici se je pa šlo, da pomore vse ono, kar je služilo Bogu in verovalo v vanj. Ali niso to dokazi, ki sami spričujejo! Naravnost sramota je, da se med nami dobijo ljudje, ki si sploh upajo med katoličani zbirati darove za morilce katoličanov, sester in duhovnikov! Borba v Španiji se vrši v tem, da se Boga izbriše iz src vernih ljudi! To je njih namen. Gre se za to, da se razširi iz Rusije komunizem širom zemlje in da se ne bo o Bogu nikjer več na zemlji nič omenjalo. Ta borba se vrši v Španiji že nad dve leti in to ni nobena demokracija marveč suženstvo samega peklenškega zmagja, ki se misli polastiti vsega sveta. Tega pa Stvarnik neba in zemlje nikdar dopustil ne bo! Bog lahko daleč pusti zmagja, da krvočijo tudi po božjem kraljestvu in mi mori njegove vernike; saj so v starem zakonu tudi morili preroke in druge božje poslanke, toda, kadar je bila božja mera dopolnjena je udarila božja siba na tiste in cerkev se je veselila svoje zmage, če tudi je poprej prelivala kri pod oblastjo preganjalcev cerkve. Kdor hoče naj bere zgodovino sv. cerkve.

Dovolj v tem. Začel sem pri agitaciji za Novi Svet in s tem naj tudi zaključim. Kakor se sovražnik cerkve poslužuje orožja v časopisu kamor od dneva do dneva donaja napade na sv. cerkev, se mora cerkev braniti na prav taki način potom njenega časopisja, ki zagovarja resnico in pobija laži. V ta namen je več papežev, ki so namestniki Krista opominjalo in naročalo vernikom, da naj se poslužujejo katoliškega časopisja in naj ga podpirajo, da si ohranijo vero v Boga in mir v srcih. Kdor je temu sledil je to lahko občutil, kdor je sledil odpadnikom je zašel, da bo težko se mogel vrniti nazaj.

Mi imamo, kakor sem že zgoraj omenil dovolj dobro urejeno naše katoliško časopisje, ki se dobro zavzema za razlaganje sv. resnic. To časopisje moramo podpirati in širiti. Imamo sedaj Novi Svet, mesečnik, ki je posebnost, brez katerega ne sme biti nobena naša hiša. Če imamo skrit kje dragocen zaklad, smo zelo previdni, da ga čuvamo, dobro zavarujemo, da ga nam kdo ne odnese. Največji zaklad je pa naša vera; ako iste ne bomo gojili in negovali in utrjevali, jo ne bomo ohranili. Najbolji zagovorniki vere in sv. resnice so naši katoliški listi. Posebno poudarjen in prepričevalen tak mesečnik je pa ravno NOVI SVET! Prepričajte se in si ga naročite, ne bo vam žal. Poskusite! Od srca vam priporočam, naročite se na revijo NOVEGA SVETA!

Anton Grdina.

ŠIRITE AMER. SLOVENCA

RAZNE ZANIMIVOSTI

KONDENZIRANO ŽITO

Dva Angleža sta izumila postopek, ki utegne izzvati pravo revolucijo v vprašanju prehrane. Našla sta način, po katerem je mogoče žito in moko stisniti v zmes, ki zavzema komaj desetino prvotne prostornine.

Ta zmes vzdrži baje neomejen čas, ne da bi se pokvarila in ne da bi postala za svoj pravi namen neuporabna. Niti voda in ogenj ji ne moreta doživeti, a s tenko prevleko voska jo je mogoče zaščititi celo proti vsem škodljivim vplivom od zunaj.

PRIPRAVLJAJO SE

Angleška vlada je dala, kakor znano, z velikimi stroški pripraviti 40 milijonov plinskih mask za svoje civilno prebivalstvo. "Daily Express" je dal s temi maskami napraviti sedaj poskuse in poroča z velikimi naslovi o uspehih.

Plinske maske so preizkusili ne z vojnimi, temveč z arzenikovimi plini. Poskusnih oseb je bilo 14. Med tem ko se po navedbah londonskega lista angleške ljudske plinske maske niso izkazale primerne kot zaščita proti arzenikovim plinom, sp se angleške in druge vojaške maske dobro obnesle.

RAST CERKVE

Kakor poroča msgr. Caselli, načelnik statističnega urada "Propagande Fide", je bilo l. 1937. v Aziji 7.911.370 katoličanov, to je za 2 milijona več kot pred desetimi leti.

V Afriki se je število vernikov v desetih letih naravnost podvojilo. Ondi je 6.794.951 katoličanov. Oceanija ima katoliško prebivalstvo 2.506.858 duš.

V vseh pokrajinah, ki so v delovnem krogu "Propagande Fide", se je v poslednjih desetih letih povečalo število katoličanov od 14.330.629 na 21.143.328.

PRITLIKAVI GLASOVIR

V Budimpešti je nek amater napravil pianino, ki je najmanjši na svetu. Narejen je po vzorcu velikega pianina, velik pa je komaj sedem centimetrov. Glas mu je zelo čist, toda tako tih, da ga je treba pojačati z mikrofonom, ki je zvezan z zvočnikom. Na ta način se da doseči glas pianina.

Naznanilo in zahvala.

Potrtih src naznanjam vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je, previden s svetimi zakramenti, za vedno preminul naš oče in soprog

ALOJZ BIZJAK,

v torek, 26. julija 1938, v Johnstown, Pa. Pokojni je bil rojen l. 1883 v vasi Arto pri Krškem. V Ameriki je bival od leta 1910. Njegov pogreb se je vršil civilno na Grandview pokopališču.

Posebno sem dolžna zahvaliti se velečastitemu župniku Tomas Hoge, ker so ga obiskovali v bolnišnici, mu prinašali tolažbe, kakor tudi zadnjo sveto popotnico; hvala Vam iskrena.

Hvala vsem onim, ki ste nam stali ob strani ob času velike žalosti, kakor tudi vsem onim, ki ste ga obiskovali in mu poklonili cvetlice v zadnji pozdrav. Hvala nadalje družbi, sobratom, ki ste skrbeli in vodili pogreb. Ravno tako hvala vsem, ki ste ga spremljali na zadnji poti. Hvala vsem in vsakemu, ki je kaj storil za nas v teh težkih urah. Bog plačaj!

Zalujoči ostali:

KATARINA BIZJAK in pet hčera.

Johnstown, Pa., 30. julija 1938.

normalne velikosti. Ta "Liliputanec" ima klaviaturo, ki obsega dve oktavi. Tipke so pa vedno tako majhne, da se s prsti ne da igrati. Če hočeš igrati, se moraš poslužiti dveh zelo majhnih palčic.

Za to delo je ta človek potreboval štiri mesece in ga je naredil med svojim prostim časom. Pianino so prodali za tako ceno, ki je ne bi dosegel najboljši "Steinschwartz". Kupil ga je neki petičen zbiralec takih zanimivosti.

OBZIREN SODNIK

Gdč. dr. Vinifred Roos je morala biti zaslšana v neki civilni pravdi v Londonu. Eden

od odvetnikov jo je vprašal, če se zaveda, da je treba pred sodiščem govoriti resnico. Ko je to potrdila, ji je rekel, da je to v nasprotju z njeno navdobo v listini, češ, da ni resnično navedla svoje starosti. — Dr. Roos: "Rekla sem, da imam 21 let, torej sem polnoletna, zaradi tega lahko odločam sama povsem samostojno". — "To ni točen odgovor za podatke o vaši starosti in zato niste govorili resnice." — Sedaj se je v pogovor vmešal sodnik in dejal da ni važno, če je priča v tej pravdi povedala glasno datum svojega rojstva ali ne. Sodnik jo prosi, naj svojo starost označi na koščku papirja, kar bodo potem vnesli v zapisnik. To je priča zelo rada storila in afe-ra je bila rešena.

Naznanilo in zahvala

S prežalostnim srcem naznanjam vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je dne 2. sept. po večmesečni bolezni, vdana v voljo božjo, mirno v Gospodu zaspala, preblaga, ljubljena mi soproga

Antonija Košnik

(ROJ. JARČ)

Ni mi mogoče najti dovolj primernih besed, da bi zamogel izraziti tem potom dostojno zahvalo za tako veliko dušno, vestransko izkazano ljubezen do bližnjega za časa bolezni rajne Antonije, kot so tako globoko izkazana mi sočalja v najbridkejši uri mojega življenja.

Najpričrnejše se zahvaljujem istim blagim osebam, katere so naši rajni Tončki v dolgi bolezni tako ljubeznivo stregle in nji po svojih močeh skušale lajšati križe in težave smrtonosne bolezni.

Srčno se zahvaljujem č. o. frančiškanki in Lemonta in So. Chicago, č. šolskim sestram fare sv. Stefana, Throop St., Lemont, Ill., Joliet, Ill., So. Chicago, kateri ste blagovoli našo rajno Antonijo za časa njene bolezni na domu obiskati in njo v njeni bolezni tolažiti; vedite, da se je pokojna našega obiska vsakokrat posebno razveselila.

Iz globokine hvaležnega srca se zahvaljujem pred. g. župniku Rev. Aleksandru in č. gospodom pri fari sv. Stefana, ne samo za večkratne obiske za časa bolezni, temveč za tako veliko skrb v duševnem oziru. Sv. obhajilo, angeljsko hrano, katero je rajna Tončka čeli čas dolgotrajne bolezni pogosto prejemala, zadnjih par tednov dnevno, ji je dajalo moč, da je bolezen tako čudovito potrpežljivo in mirno vdana v božjo voljo prenašala. Naj vam dobri Bog za ta Vaš trud stotero poplača.

Hvaležno se zahvaljujem vsem č. o. frančiškankam, č. šolskim sestram od blizu in daleč, udom Tretjega Reda, članicam društva "Kršč. žena in mater", članstvu Družbe sv. Mohorja in vsem številnim prijateljem in znancem, kateri ste prišli v tako velikem številu pomoliti k rakvi pokojne Antonije.

Globoko hvaležnost izrekam vsem blagim dobrotnikom, kateri ste pokojni mi soprogi naklonili najlepši izraz krščanske ljubezni, duhovni šopek, 80 sv. maš, kateri cvetje nekrvave daritve na Kalvariji, bo dnevno klicalo onkraj groba za dušni blagor naše pokojne Tončke.

Pričetna zahvala vsem, ki ste krsto in dom rajne okrasili s tako krasnimi, cvetličnimi venc, ter na ta način pokazali globoko žalost nad preveliko izgubo nam vsem, tako drage, ljubljene osebe.

Iskrena zahvala pred. g. župniku Rev. Aleksandru za darovano slovesno pogrebno sv. mašo, Rev. Avguštinu, župniku iz Detroit, Mich., Rev. Andreju iz Chicago, Ill., za asistenco pri sv. maši; Rev. Anzelmu, kateri so vkljub slabemu zdravju dospeli iz daljnega Willarda, Wis.; Rev. Josephu, župniku iz La Salle, Ill. za istočasno sv. mašo zadušnice na dan pogreba pri oltarjih "Brezmadežne" in "Presv. Srca Jezusovega".

Z globoko hvaležnostjo se zahvaljujem Very Rev. Benediktu, komisarju reda sv. Frančiška, Rev. Johnu iz Lemonta, Ill., Rev. Bernardu, župniku iz So. Chicago, Ill., za osebno udeležbo pri pogrebnih sv. maši.

Pričetna zahvala Rev. Aleksandru, Rev. Anzelmu, Rev. Johnu, Rev. Andreju, ki ste zemeljske ostanke pokojne Antonije spremili na pokopališče sv. Jožefa in za opravljene molitve pri njenem grobu.

Najlepša hvala č. sestram sv. Frančiška, za tako številno udeležbo pogreba pokojne Antonije.

Hvaležno se zahvaljujem g. Račicu in pevskemu zboru "Adrija", za tako lepo petje pri pogrebnih sv. maši, posebej pa za nepriznane, v srce segajoče žalostinke na pokopališču. Lepa hvala slovenskemu pogrebniku, Louis Žefran-u, za tako vpludno postrežbo.

Vsem preblagim sorodnikom, mnogostevilnim prijateljem in znancem, kateri ste se udeležili pogrebne sv. maše in molili za njen dušni blagor, vsem, ki ste v tako velikem številu spremili pokojno Antonijo na zadnji poti k večnemu počitku, izrekam iz hvaležnega srca "Bog plačaj!"

Vsem skupaj in vsakemu posebej, kateri ste na ta ali drugi način nama bili na pomoč ob času bolezni, vsem, kateri ste ob smrti nepozabne mi soproge v tako velikem številu mi pokazali svojo naklonjenost, vsem, kateri ste meni ob tako neizmerno težki ločitvi prijateljsko stali ob strani in mi izkazali globoko sočutje v preveliki, nepopisljivi žalosti, izrekam iz dna hvaležnega srca, iskreno zahvalo.

Ker vem, da moja skromna hvaležnost Vaših dobrot poplačati nikdar ne more, naj dobesedno napišem stavek, katerega mi je rajna Tončka naročila dan pred smrtjo:

"Povej vsem našim dobrotnikom, kateri nama toliko dobrega etore, ako jim ne bom zamogla dobrota na tem svetu poplačati, bom jim pa v sv. nebesih plačilo izprosil."

Stotero Bog plačaj vsem in vsakemu posebej! Ti pa preblaga, ljubljena mi soproga: S sv. Cervijo Ti kličem:

Gospod Ti daj večni mir in pokoj, Večna luč Ti naj sveti, Počivaj v miru.

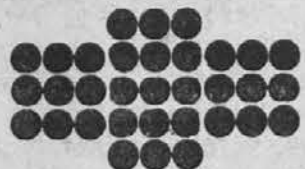
Prosiva oha, Ti v sv. nebesih, jaz v tej solzni dolini, da se v kratkem snideva nad zvezdami v večnem raju.

Zalujoči: LUDWIG KOŠNIK, soprog.

Chicago, Ill., 19. sept. 1938.

Tovarna novega človeka

POSLOVENIL LEOPOLD STANEK

"Pustite me, prosim, pustite me!" je stokala Tanja. Iskala je s svojim pogledom njegovih oči, hotela mu je reči, da bi ga ljubila, da bi se mu vdala, toda ne zdaj, ne tako kot kakšni živali! Zdaj, ko mu je bilo vendar čisto vseeno, ali ona ali katera druga! To vse mu je hotela povedati; toda že jo je dvignil v naročje in jo nesel na usnjeni divan. S hlastnimi, surovimi gibi je zgrabil njeno mlado, deviško telo. Sram, bol, gnus in strah so se pomešali v njej in rasli do nevzdržne višine. Potem ni čutila ničesar več...

Tovariš Vladimirov je zaspal in Tanja je sedela poleg njega. Debele solze so ji polzele počasi po licih, drgetala je po vsem telesu. Prva misel, ki jo je mogla zajeti, je bila: ubiti ga moraš! Vstala je z divana in šla počasi k pisalni mizi. Z drhtečo roko je segla po težkem bronastem obtežilniku na pisalni mizi in se vrnila. Vladimirov je ležal počez na naslonjalu in glava mu je visela navzdol. Usta so bila na pol odprta in slina mu je tekla čez lice. Zmršeni, na čelo viseči lasje in neurejena obleka so ji vzbujali gnus. Trdno je prišla težki obtežilnik in dvignila roko. Toda povsila jo je zopet. Lahno je položila orodje poleg sebe, potem pa mu je pričela skrbno popravljati glavo v lego, ki je morala biti zanj udobnejša. To se je zgodilo čisto nagonso; nič ni vedela o tem, kar je storila. Šele potem, ko je glava Vladimirova pokojno počivala na popravljeni blazini, šele potem so se ji zopet povrnila misli. "To imenujejo ljubezen!" je mrmrala polglasno, zaničljivo predse. "Sramota, muka je! In to naj bo velika skrivnost med možem in ženo!! Skrivnost, o kateri sem toliko sanjala..."

Tišino je pretrgal oglušujoč grom. Vse poslopje je odmevalo in nekje so zažvenketale razbite šipe. V sobi se je zasvetilo kot o belem dnevu — za trenutek in zopet je zabobnel grom. Tanji je bilo, kot bi se pogrezal svet, kot bi se trgal ves svet in njeno telo z njim na drobne kose. Debele kaplje so udarjale ob okno in Tanji se je zdelo, da sliši iz prasketajočega šuma glasove, ki se rogajo prav tako kot pijani vojaki malo prej. Posmehujejo se ji zaradi njene izgubljene čistosti, zaradi njene vere v ljubezen in srečo...

Zopet je pogledala tovariša Vladimirova. Potisnil je svojo roko pod lice in trdno in krepko spal, zviti skoraj v klobčič. O njegovem dostojanstvu in predstojniški nepristopnosti ni bilo več sledu. Prej bi ga smatral človek za otroka! Zopet se je prebudil v Tanji nagon materinske skrbi. Težko je vzdihnila in snela njegov plašč s kljuge ter ga pokrila, potem ko mu je s svojo žepno rutico obrisala slino z ust. Nato je stopila k malemu zrealu, ki je viselo na steni nad pisalno mizo, se počesala ter uredila svojo obleko, kolikor je bilo to sploh možno. Vzela je svoj plašč, ki je že nekaj dni visel tu pozabljen, in odšla počasi iz sobe.

Težka bridkost ji je tlačila srce in čutila se je tako slabo, da je komaj prestavljala noge. Bilo ji je na smrt hudo. Trd mrak je ležal nad cesto, dež je ponehal in nebo se je pričelo jasnit. Ogromne luže so pokrivalo pot, tako da so bili Tanjini čevlji v nekaj trenutkih popolnoma pre-

močeni. Pa kaj to!

Tanja je prišla k reki. Občutek, da življenje zanj nima nobenega smisla več, je naraščal v njej od sekunde do sekunde in jo popolnoma prevzel. Mož, ki ga je hotela ljubiti, ji je skvaril življenje, vzel si jo je brez ljubezni. To je bil konec njene upa na njegovo ljubezen, konec njene vere v ljubezen. Prevzel jo je neizrečen gnus nad vsem: nad temi slabimi čevlji, ki so čofotali po mlakužah, nad to umazano vodo, ki se je razlivala čez zemljo, nad tem nebom s temnimi cunjastimi oblaki, prav posebno pa nad samo seboj, nad svojim oblatenim telesom, ki ga ni mogla očuvati.

Obstala je tik strmega obrežnega roba in zrla v globino. Tam, kjer so sicer plavale ribice, je videla sedaj samo temnorjav, umazan tok. Le tam ob ozkem travnatem pasu se je lesketalo nekaj kot luske ribe, ki jo je neurje vrglo na suho in jo iztrgalo elementu, v katerem je edino mogla živeti...

Gledala je dol, kot bi jo privlačila magnetna sila. Tedaj se je poleg nje nekaj premaknilo. Kmečko dekle je šlo počasi k bregu, ne da bi bilo opazilo Tanjo. Bluzi ji je visela izza raztrganega krila, lasje so frfotali zmršeni okoli njenega rdečega obraza. Ko je prišla čisto blizu, je Tanja opazila, da so ji po licih polzele solze in da so njene oči slepo strmele v praznino kot oči blazne ženske. Vedno dalje je stopala k strmi brežini; dva koraka še in zdrknila bi bila v globino. Tanja je dekle zadržala. Branilo se je in le s trudom ga je Tanja spravila od brega.

Iz besed, ki so se trgale iz dekleta, si je mogla Tanja ustvariti sliko tega, kar se je zgodilo: drhal rdečih jo je zlorabila in zato si je hotela končati življenje.

Čudno! Tanja je nenadoma povsem pozabila, da je sama imela pred dobro minuto isti namen. Zdaj pa je mislila le še, kako bi se mogla zavzeti za to ubogo stvar.

"Imaš li kakšne znanke ali sorodnike v mestu?" je vprašala sočutno.

"Nikogar! Prišla sem v mesto, da bi si poiskala službo!"

"Potem pojdi k meni!" je dejala Tanja z glasom, ki ni trpel nikakega ugovora. "Stanovale boš kar pri meni!"

Prišla je dekle za roko in ga vodila s seboj po neobljudenih ulicah. V daljavi je še bobnel grom, skoraj tako, kakor bi si neumno ščene z lajanjem hladilo jezo. In počasi so zopet začele padati kaplje z neba.

II.

Tanja vso noč ni zatisnila očesa; uro za uro je sedela ob postelji uboge Njurke, ki se ji je v hudi vročici bledlo. Tanja ni imela toplomera; zato je stekla k Agra-feni Aleksejevni, ženi domkoma. (Hišni upravitelj.) Ta je stanovala v eni izmed velikih sob stare gosposke hiše, v kateri je zdaj mrgolelo ljudi in stenic. Vsako sobo je zasedla kar cela družina in celo na koncu hodnika sta živela za zaveso dva najemnika: pisatelj, ki svojih del nikjer ni mogel spraviti v denar, in branjevka, ki je na trgu prodajala piroške, (štruklji iz mesa) o katerih so hišni prebivalci trdili, da so iz mačjega in pasjega mesa.

ELEKTRIKA IZ SONCA

Trije angleški finančniki se pripravljajo, da bodo izkoristili izum nekega francoskega inženirja, ki bo po njihovih izjavah povzročil prevrat v električni industriji. Francoz je izumil helio-električno generacijsko stanico, ki je baje sposobna spreminjati svetlobo v doslej neslučenem obsegu v električni tok. Ta stanica ima velikost žepne ure in jo lahko vtakneš v žep. Več takšnih stanic, ki jih zvežeš z žicami, more razsvetliti celo hišo ali pa poganjati voz.

Priprava je nad vse preprosta. Ni treba ne tuljav ne drugih aparatov. Stanica, ki je zaprta v zaščitni plašč, sliči na srednji strani okrogli medenasti ploščici. Ta ploščica je namazana s skrivnostno tinkturo, ki spreminja svetlobne žarke neposredno v električno. Izumitelj je to tinkturo pri svojih neštetih poskusih odkril

povsem slučajno in sam si ne ve razložiti njenega učinka.

Inženir in njegovi finančni pomočniki pravijo, da temu pridobivanju električne sile brez stroškov in strojev ni meje. Avtomobilski vozači bi mogli podnevi voziti enostavno s tem, da bi namestili helio-električno stanico na šipe ali na strehe svojih vozil. Družba, ki financira Francozov izum, bo začela s proizvodnjo teh stanic v najkrajšem času in je svojo tovarno zgradila v Sloughu.

Oglasi v Amerikanskem Slovencu imajo vedno uspeh.

NA PRODAJ.

v zameno ali v najem "čotage" iz opeke z 8 sobami; podstrešje, klet, zaprt porč, kurjava na vročo vodo, na 1653 Cermak rd. Kaj imate vi? — Janata, 4257 Cermak rd., Chicago.

Najpripravnejši

MOLITVENIK ZA AMERIŠKE SLOVENCE JE:

SLAVA MARIJI

(Spisal P. K. Zakrajšek.)

Tiskan v mastnem tisku, kakor so te dve vrste v okvirju.

Vsebuje tri maše; raznevrstne molitve; križev pot; več litanij, pesmi in skupne molitve, ki jih rabijo društva pri skupnih obhajilih. Je zelo praktičen molitvenik.

Molitvenik je vezan na tri načine in stane:

Vezan v umetno usnje, zlata obreza.....\$1.00

Vezan v pristno usnje trde platnice, zlata obreza.....\$1.25

Vezan v fino usnje, vatrane platnice, zlata obreza.....\$1.50

Pri naročilih vedno omenite, katere vrste vezavo želite in za isto pošljite potrebni znesek, kakor navedeno v cenah.

Naročila sprejema:

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 W. Cermak Road, -:- Chicago, Illinois

DVA KRASNA PREDMETA

Narejena z nezlomljive medenine, ki se ne ubije.

Ta-le krasni oltarček, ki ga vidite na tej sliki je 9 in pol inčev visok. Vlit z medenine, ki se ne ubije, če pade z rok. Barvan trpežno z krasnimi barvami. S tem oltarčkom gre skupaj krasen kip Marije, Presv. Srca Jezusovega, ali pa Male Cvetke sv. Terezije. Tudi kipi so vlit iz nezlomljive medenine.

Cena \$2.00

— V vašem domu je gotovo prostor za ta lepi oltarček, ki bo vam okrasil vaš dom.

"GOD BLESS OUR HOME"

To je krasna platca vilita iz iz nezlomljive medenine. Krasno barvana v "Ivory" (slonokoščene) barve, z rdečim Božjim Srcem sredi, ali pa zlate barve. Platca je pravi kras za vsako hišo. Lep kras bo to za vaše sobe.

Cena 75c

Oba navedena predmeta si lahko naročite tudi po pošti. Vse kar je treba je, da naročilu priložite potrebni znesek in zraven omenite natančno kateri kip izmed navedenih treh želite z oltarčkom, ali Marijinega, Presv. Srca Jezusovega ali Male Cvetke sv. Terezije in poslalo se bo vam naročilo po vaši želji. Naročila sprejema:

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 West Cermak Road -:- Chicago, Illinois

Pisano polje

J. M. Trunk

Iveri.

Pegler "pegla" in še nekdo hoče — peglati. Izhod. Roosevelt je malo "peglat" v Chicagu, Hull tudi, in zdaj peglajo iz Nemčije in posebno iz Italije nazaj, in peglajo Ameriko radi "brutalnih gancev in ganceške kulture". No — kdor ima maslo na glavi, ne sme na sonce. Potrkajmo se raji na prsa. Zopet pa je Westbrook Pegler "popeglat" fašistične Lahe nazaj, češ, med ganceži so hudo močno zastopani "kulturni" Lahi. To so pač peglarje, kakršne se dogajajo dnevno, ker vsak ima nekaj masla na glavi.

Ampak tudi g. Molek se hudo vsaja pri ti peglarji. Me ne briga, kakšno mnenje ima o laški kulturi ali o amerikanski omiki, in svobodno mu, kako sodi o izkoriščevanju zgoraj in spodaj, ali kdo zasluži respekt. Zilica pa mu je zamlajala in hudo ogorčen je. V oči ga bodejo procesije v kaki Mali Italiji, v katerih "kulturnosoci" nosijo kipec Marije ali kašnega svetnika in gredoč prihaja iz matere vseh civilizacij in kultur — Italije". Tako opozarja. Pravim zopet, naj ima svoje mnenje, ako tako presoja razne narodne običaje in navade, dasi mora prav njemu vsak kipec skočiti v oči, in to ravno ni nič prijetnega. O "laški kulturi" imam pa tudi jaz svoje mnenje.

Ogorčenost pa narašča. Ubriše: "Dejstvo namreč je, da 90 odstotkov vseh ameriških gancev banditov, magnatov bordelov, igralnih brlogov ter političnih komupirancev — o katerih dan za dnevom poročata ameriški tisk — nosi italijanska, irska in poljska imena. To so imena narodnosti, ki se bahajo, da iz njih izhaja največ svetnikov in svetnic (karkoli že to pomeni)!"

Ako so dejstva res taka, kakršna vidi g. Molek, mu ne morem ugovarjati, in če so imena laška, irska, poljska... morem pobesiti le glavo, saj razumem, kam cika, ko so pač Italijani, Irski in Poljaki — katoličani. Spomnim se pa malo v uteho prislovce: "Perditio optimi pessima — kadar se spridi najboljši (in katoličan ima za to vsaj največ priložnosti), je peklenko hudo spriden". To se jasno vidi in opazuje tudi na spridenih katoliških Slovencih, ki znajo zabavljati čez Boga in vero, da nič kaj. Snuff.

In ti svetniki in svetnice. Tudi ti morajo nekim hudo skočiti v oči. Saj se poznamo in se bomo še bolj spoznali, ko se odpre pred vsem svetom življenje vsakega, svetnika in bandita. Ko bi g. Molek ne bil tako hud na svetnike, bi mu rad priporočal nekaj lokalnega patriotizma, ker roba za-

dene prav Chicago, dasi je tudi — italijanska. Italijanka in Chicažanka Cabrini, ki je umrla 1. 1917, bo proglašena za svetnico. Vem, da se bo le zmrdal. Naj se. Ampak ta Italijanka (in karkoli že to pomeni!) je ustanovila tudi v Denverju sirotišnico, kjer je našlo zavetišče prav mnogo tudi slovenskih in belokranjskih sirot. Snuff.

In še udari in popegla ogorčeni Molek, in tu močno štokne tudi mene pod nos, ker spadam tudi jaz med tiste, oziroma k "edinozveličavni" cerkvi, ki organizirano obira žive in mrtve... Lahko bi še on prišel pod to organizacijo.

Udari in štokne: "To je pri bito. Neka znanost, ki vsehkor še nima imena, pa bo enkrat morala pojasniti, kako je to, da je med pol milijonom ameriških kapitalistov, ki so respektirani izkoriščevalci na vseh, in med pol milijonom gancev na dnu — največ Ircev in Italijanov. Židov je precej ali ti se lahko skrijejo. Židovski kapitalisti in kramarji so veliki izkoriščevalci, ampak v primeri z irskimi kapitalisti, italijanskimi ganceži in v primeri z "edinozveličavno" cerkvijo — katera organizirano obira žive in mrtve — so židovske pijavke v Ameriki drobne gnide napram vampirjem."

Ne bom se prepiral, ako je med izkoriščevalci "zgoraj" in spodaj res toliko in toliko Italijanov in Ircev. Bes naj jih plentaja. Tudi mu ravno ne zamerim, da prijema Žide rahlo z rokavicami, saj hudo pada na Žide vsepovsod, zdaj tudi v Italiji, in so Židje duševno Molkom v najtesnejšem sorodstvu, in je v redu, da sorodnik zagovarja sorodnika, če ga še tako slabo zagovarja, ampak malo sem ponosen celo, da spadam k organiziranim obira-valcem cerkve, samo ne vem, kako bo s tem "obiranjem", ker "obirani" pravijo, da niti pridigati ne znam, in pravijo dalje, da napadam reveže, ko povem kaj nečednega o milijonarjih. Vampir. Naj bo, saj vsak ne more imeti vloge na banki.

Kdo ve, če tisti, ki so danes nesrečni v mnogih družinah niso žrtve laži-tiska, ki uničuje moralno življenje v družinah?

23 LET IZKUŠNJE
Pregleduje oči in predpisuje očala
DR. JOHN I. SMETANA
OPTOMETRIST
1801 So. Ashland Avenue
Tel. Canal 0523
Uradne ure vsak dan od 9. zjutraj do 8.30 zvečer.

Jacob Gerend Furniture Co.

Priporočamo naš pogrebni zavod. Dobite nas podnevi in ponoči. Imamo tudi vsakovrstno pohištvo po zmernih cenah.

704-706 North 8th Street,
Telefon: 85 — Res. 4080-W

Sheboygan, Wis.

ZA OBNOVITEV VAŠE ZAVAROVALNINE

proti ognju, tornadu in avto nezgode, kakor tudi, kadar potrebujete notarska dela, pokličite me po telefonu: KENMORE 2473-R ali se pa zglasite pri:

JOHN PRISEL

15908 Parkgrove Ayenue
CLEVELAND OHIO

ZASTOPNIK "AMERIKANSKEGA SLOVENCA" IN PRODAJALEC HIŠ.

Naročila za stenske koledarje

"AMERIKANSKEGA SLOVENCA" za l. 1939

sprejemamo do 1. novembra 1938

Na tisoče ameriških Slovencev naroči vsako leto STENSKI KOLEDAR "Amerikanskega Slovenca" svojim domačim, ali prijateljem in znancem v stari kraj. Naročite ga tudi VI. KOLEDAR STANE S POŠTNIŠNO SAMO 20 CENTOV, kar lahko pošljete v Money order, znakah ali gotovini. Zraven pošljite pravilni naslov in ko bo koledar izšel, ga bomo odpravili na dani naslov.

Naročila sprejemamo za JUGOSLAVIJO in vse druge dele sveta. Le za Italijo ne, ker tam je dostava slovenskih tiskovin zelo netočna. — Naročila pošljite na:

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 West Cermak Road,
Chicago, Illinois